

Grenzen

De Zomerpagina zoekt deze zomer de grenzen op. Zes weken lang staat elke dag een ander grensgeval centraal. Grensverlaggevers deze week zijn Anouk Kragtwijk en Nina van Oostrum. Vandaag: ethische grenzen.

Zomer

60 seconden

Nina van Oostrum • stadsredactie@haarlemsdagblad.nl

De hel

Toen mijn oma overleed zou mijn opa aan een nieuw leven beginnen. Met de buurvrouw, zijn nieuwe vriendin. Mijn oma had Alzheimer en was al jaren verschrikkelijk in de war. Haar dood, hoe naar het ook klinkt, opende voor mijn opa nieuwe deuren. Maar nog geen drie maanden na de crematie van mijn oma zaten we met de familie op dezelfde plek. Voor de crematie van mijn opa. Er werd bij hem uitgezaaide botkanker ontdekt en mijn

opa besloot het naderende niet af te wachten. Euthanasie. Dat was voor mijn katholieke opa de oplossing. Maar het uitvoeren van zijn laatste wens was een ware hel. Naast het feit dat mijn opa en oma in een zeer strenge geloofsgemeenschap woonden, lag mijn opa in een protestants-christelijk verzorgingstehuis. De directrice kon onder druk van de gemeenschap niet goedkeuren dat hij geëuthanaseerd werd in haar thuis.

Na enig aandringen ging zij overstag, zolang het maar niet in de openbaarheid zou komen. De arts van mijn opa werd verzocht in het geheim de wens uit te voeren. De arme man trad zenuwachtig aan voor zijn eerste keer euthanasie. Met trillende handen bracht hij de spuit in. Verkeerde ader. Nog meer stress. De familie werd lacherig van de bizarre situatie. Uiteindelijk vond mijn opa zijn rust, terwijl het bewijsmateriaal in de afvalbak verdween.

Zomer

Martijn heeft chip in arm

Anouk Kragtwijk

Haarlem * Martijn Aslander doorbreekt grenzen die hij zelf niet ziet. Hij verkent nieuwe terreinen en probeert de wereld ten positieve te veranderen. Twee jaar geleden zette hij een chip in zijn arm. „Natuurlijk moeten we daar een intellectueel debat over voeren, dat zijn we als mensen aan elkaar verplicht. Maar dit soort dingen gaan er sowieso komen. Je houdt het niet tegen, ook al voeren we het debat.” Martijn strekt zijn pols uit zodat de fotograaf en de verslaggever op zoek kunnen naar de chip in zijn arm. Het staafje is subtiel voelbaar onder zijn huid, alsof er een chocoladekorrel in zijn arm zit. Het chipje vindt hij eigenlijk niet zo bijzonder, vooral omdat hij er nu nog niet veel mee kan. „Het is als een stopcontact en daar kan je van alles instoppen. Maar er zijn nog niet veel bedrijven die dat faciliteren. Ik kan er nu deuren mee openen. In plaats van dat bedrijven een nieuw pasje uitgeven, hou ik mijn pols voor de scanner. Heel veel spannender is het nu niet. Maar het wordt wel veel groter. De fabrikant van de ov-chipkaart is er mee bezig. Contactloos betalen moet ook kunnen, alleen bieden banken dat nog niet aan.” Maar ook al is hij zelf niet zo onder

de indruk van zijn keuze, zijn omgeving des te meer. „Ik krijg vaak vragen ja. Mensen zijn er bang voor. Dit moeten we niet willen, dan kan iedereen je volgen, zeggen ze als ik het uitleg. Die mensen hebben allemaal te veel TV gekeken. Deze chip heeft geen batterij en geen zender. Je moet hem dichtbij aflezen. De opmerking dat iedereen je kan volgen, is gewoon onzin. Ik vind het raar dat we met een kleine pacemaker geen probleem hebben en zo'n klein dingetje wel. Dat is een interessant spanningsveld, die ontstaat door ongelof, onbegrip en domheid.” Martijn schreef met Erwin Witteveen een veel bekroond boek 'Nooit af' over de netwerk- en informatiesamenleving. Vooral het gegeven dat de mogelijkheden qua het verspreiden en opslaan van informatie talloos worden en zo goed als kosteloos, interesseert hem. Twee jaar geleden hoorde hij voor het eerst over het inbrengen van een chip in zijn arm. „Ik las dat het niet duur was en niet ingrijpend. Ik wilde ervaren hoe zo iets voelt en of het handig is. Dat kan je alleen doen door te experimenteren. Ik heb nu nog geen oordeel over de functionaliteit. Misschien komen er andere handigere manieren om deuren te openen of te pinnen.”

Martijn Aslander: „Ik wilde ervaren hoe zo iets voelt en of het handig is. Dat kan je alleen doen door te experimenteren.”

Zo staat hij in het leven. Martijn noemt zichzelf 'verkener'. Hij probeert dingen uit. „Het klinkt misschien alsof ik iemand ben die expres grenzen wil doorbreken. Maar ik denk niet in grenzen, ik kijk wat handig is en wat de wereld beter maakt. Ik lees heel veel en

verbind gebieden aan elkaar. Als je tweehonderd legoblokjes voor je hebt, kan je meer dan met vijf legoblokjes.” Zijn boek is zonder copyright geschreven. „Ik geloof niet in copyright en ook niet in patenten. Op menselijk niveau hebben we geen

baat bij het afschermen van informatie. Als je kijkt naar medische patenten, als die worden vrijgegeven zorgt dat ervoor dat er minder mensen lijden.” Volgens Martijn zal door de verandering van technologie copyright gaan veranderen. „Er worden nu

experimenten gedaan waardoor je informatie kan opslaan in DNA. DNA is het best en snelst kopieerbare materiaal dat er bestaat. In 1 gram DNA kan je 500.000 boeken opslaan. Dan zitten we nu nog met een terabyte en een harde schijf. Als DNA als opslagmateriaal zo

goed werkt, hoe kan je het dan tegengaan? We kunnen dan wel ethische discussies hebben maar de technologie is gewoon niet te stoppen. Dat gegeven kan je beter accepteren en dan kijken hoe je het het beste in kunt zetten.” www.easycratie.nl

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

‘Deze technologie is niet meer te stoppen’

„De abortuskliniek is vrouwontrend.”

INTERNET

Abortus na een zwangerschapstest op de wc van de kapper

Nina van Oostrum

Haarlem * „Ik kan het gevoel dat mijn baarmoeder leeg geschrapt werd nog bijna voelen”, vertelt de 27-jarige Floor, die anoniem wens te blijven. „Je blijft je altijd afvragen of je de juiste keuze hebt gemaakt, maar ik durf die vraag na al die jaren nog steeds niet echt aan mezelf te stellen.” Floor was drieëntwintig toen zij abortus pleegde. Haar relatie was net stukgelopen toen zij erachter kwam dat ze zwanger was, terwijl zij wel een spiraalte had. „Ik had het net uitgemaakt. Het was een verschrikkelijke relatie, we hadden altijd ruzie, maar toch bleef ik bij hem. Ik hield van hem en durfde niet voor mezelf te kiezen.”

Floor deed een zwangerschapstest op de wc van de kapper. De test bevestigde haar vermoedens. „Daarna heb ik gewoon nog mijn haar laten knippen. Het drong niet tot mij door. Ik had nooit verwacht dat ik in deze situatie terecht zou komen.” Haar ouders vatten het goed op. „Ze steunden mij onvoorwaardelijk. Welke beslissing ik ook zou nemen.” Maar toen moest de vader van de baby, de ex-vriend van Floor, worden ingelicht over zijn mogelijke vaderschap. „Toen ik het vertelde reageerde hij heel egoïstisch. Hij wilde niet dat het kind zou opgroeien met een andere vader. Ik hoorde hem praten en dacht alleen maar: het is voor niemand goed als ik aan jou verbonden

blijf. En ik moet er al helemaal niet aan denken dat mijn kind opgroeit met ouders die alleen maar ruziemaken. Dit kindje was misschien wel een wake-up call. Ik koos eindelijk voor mezelf.” Floors kindje werd geaborteerd toen het tien weken oud was. „De zwaarste beslissing die ik ooit heb moeten nemen. Zo iets wil ik nooit meer meemaken. Ondanks dat ik nog geen bolle buik had, hield ik al van het kindje dat in mij groeide. Je krijgt gelijk al moedergevoelens. Het is je kind en dat is het nu nog steeds.” De eerste afspraak werd gemaakt bij de abortuskliniek. „Die heb ik afgezegd. Ik kon het niet. Maar uiteindelijk heb ik toch een nieuwe afspraak gemaakt.”

Met haar moeder ging zij naar de abortuskliniek. „Het was verschrikkelijk. Die abortuskliniek is echt vrouwontrend. Ik denk dat de mensen die deze wet hebben bedacht niet hebben nagedacht over hoe het moest gebeuren. Met de hygiëne zit het goed, maar de emotionele hygiëne is echt waardeloos.” Floor lag met een groep vrouwen in dezelfde kamer te wachten op de behandeling. „De vrouwen die de behandeling hadden ondergaan werden weer dezelfde kamer ingereiden, waar wij nog lagen te wachten. Hysterisch huilend kwam er een vrouw naar buiten. Haar emoties waaiden zo bij mij naar binnen, terwijl ik al genoeg had aan mijzelf.”

Maar dat was volgens Floor niet eens het ergste. „Achteraf krijg je verplicht een gesprek met iemand van de kliniek. Ze vroegen hoe het met mij ging, dus ik vertelde over mijn schuldgevoelens. Waarop de medewerkster zei: oh het gebruikelijke schuldgevoel. Het gebruikelijke schuldgevoel? Voor mij was dit allesbehalve gebruikelijk.” De periode daarna was voor Floor verschrikkelijk. „Twee dagen daarna stond ik onder de douche met een leeg gevoel in mijn buik. Ik trok het niet en ging op de badkamer vloer liggen. Ik dacht alleen maar: als ik dit gevoel blijf houden, dan hoeft het van mij niet meer. Je kan op meerdere manieren iemand verliezen. In een relatie of door de dood. Maar in dit geval

had ik er zelf voor gekozen mijn kindje te verliezen waar ik al van hield. Gevoelens van intens missen en intens schuldgevoel kwamen samen.” Elke dag draagt ze het met zich mee. Bewust. „Ik heb de echo laten printen en ingelijst. Ook heb ik een schilderij laten maken dat me eraan herinnert. Het is een onderdeel van wie je bent en het blijft je kind. Als ik ooit een kind krijg, zal ik dat ook mijn tweede kind noemen.” Floor vertelt haar verhaal omdat zij vindt dat abortus meer bespreekbaar moet worden. „Het aantal vrouwen dat abortus pleegt is zoveel groter dan wij denken. Het heeft een enorme impact. Dat moeten we niet onderschatten.”

„Roddelen zorgt voor grote problemen.”

EIGEN FOTO